

SÜTŐTÖKÖN SEP. 7. 1848.

Ügyszoba Országut Kunewalder ház
Lukács és társ. nyomdájában. Egyedül itt fogadtatnak-el az előfizetések is.

Előfizetés.

Pesten-
Félévre helyben 6 ft. pp.
Negyed évre 3 ft. pp.
Egy hónapra 1 ft. pp.

Felelős szerkesztő: **Lukács Gusztáv.**



20-ik SZÁM.

Vidéken előfizethetni minden postahivatalnál.

Előfizetés.

Vidéken.
Három hónap vidékre 3 ft. 24 kr.
Hat hónap 6 ft. 48 kr.
Egy év 13 ft. 36 kr.

**Kiadó
Lukács László.**



(D O N G O.)



Egy szív története.

(Rege a mult időkbel.)

Egy agg paraszt
Burgonya-vermet ásott,
S hol ásta azt,
A feltámadás ott,
Egy absensére vára
De a menny kárára
A táblabi. ó ha' ott
Fontolva haladott. —

Sir vala hát
A burgonya-verem
S az én öreg emberem
Felnyitja zárát.
S oh ég! mit látá!
Sic tulerunt fata —
Oda benn, oda benn
A sir üregében
Volt földesura szundikált,
S az öreg majd szoborrá vált. —

A viszolátásnak,
A találkozásnak,
Az emlékezetnek,
Az örömrözetnek
S más gyönyöröknek általa
Majd kitorte a nyavalya. —

A holt,
Kíröl nyilként lepattana
Hajdan az igazság tana —
Por és hamu volt.
De a fej és a has között,
Mi tájra a szív költözött,
Csupán csak a szív
A szív vala hiv
Gazdája régi rendszeréhez,
S opponált a sir éjjeléhez,
Melly rá enyészetet hozott,
S bár a sirnak féрге
Dolgozott javában,
A táblabiró-szív
Méltó boszujában
Kemény gyémántá változott.

Akkora gyémánt,
Minő egy táblabiró szive,
A legolcsóbb piacra vive
Tercmt-ugy-se! megér egy kan kappant.
„Ki ad többet érte!”
H'sz még élt olcsó lehetett,
Sallangós czimet ha vetett,
Neki a méltányló (i)gazság
Ő azzal „doszt“-ig beérte
Nos! „ki ad többet érte?!”

Árulgatta

A szivet az én öregem
De a világ, — a szemtelen,
Becsárán el nem fogadta. —
Mig egy ötvös, kiismeré
A gyémántnak igaz becsét
Az árt magasra felveré,
A szerződési őspecaét
Megütetelt az áldomás.
De szent Lojola szent Kleofás!
Midőn már lánczcsatot vézne
Belőle a művésznek kése,
Egy fadermörderes
Urfi helyre pottyán,
Szemén a bu veres
Betükkel irva van.

„Ide vele;
Ez uram bátyámnak szive,
Ismerém már élve,
Hogy ég remek mive.
Kemény gyémánt lesz a szive, —
Mert ő az (i)gazság hive.
Ide vele! ide vele
Uram bátyámnak kebele.
Cum appertinentiis,
— Szól a corpus juris —
Mig az ősiség áll
Nekem dukál!
Nekem dukál!”

Rég lehetett,
De nem feledék az emberek
E szívtörténetet, —
A piszkos marku árva gyerek
Az ég taláros embere,
A fejedelmek ministere,
Betyár csuhától, császár biborig,
Márvány csarnoktól a kunyhóporig
A czél el foglal minden embert,
Kemény köszivre tenni szert.
Bulcsu Károly.

E cikk nem Charivariba való, de mivel nemzetünk inyüak szerinti korszakát nyitja meg, közöljük.

Pest. sept. 4.

Ülés a képviselők házában.

Több ülés volt már, melyet midőn futólagosan leírtunk, első szavunk az volt: ma nagyszerű és dicső pillanatnak voltunk tanui.

A nagyszerű és dicső jelenetek hire egy pár nap alatt kisugárzott a vidékre, s megrázta a kedélyeket: ámde itt a fővárosban más napra minden visszasüllyedt előbbi nyugalmas helyzetébe, a vidéken hasztalanul várakozott a közönség, hogy már egyszer ezen sűrűen egymásra következő nagyszerű és dicső jeleneteknek valamely eredményét láthassa.

A mai ülés ismét egyike volt a legnevezetesebbeknek. És mind a mellett, hogy el vagyunk készülve arra is, hogy eredményt újra ne lássunk, ez uttal véleményünk szerint mégis fog valami történni.

Ülés kezdetén némely előlegességek után, Kossuth Lajos pénzügyminister a szószerkebe lépett.

Szónok halavány volt, s igen szenvedni látszott. A ház felszólította őt, hogy beszéljen ülve.

Kossuth leült, s azon pillanatban a teremben tökéletes hangtalanság vőn uralkodást.

Szónok előadta röviden, de határozott kifejezésekben a ministerium állását a mult országgyűlés óta, a dynastia némely tagjai, a bécsi kormány, a horváthországi reactio, s a hadsereg tisztjei irányában.

Előadta mennyire tartá a ministerium kötelességének, hogy a köröm feketeig a loyaltás szín vonalán maradjon; mennyire kérték a királyt, hogy parancsolja meg az ország határain belől levő, akár minő, s bár melly fegyverzetű hadseregnek, hogy a törvény értelmében ezentúl mindenben a magyar ministeriumnak engedelmeskedjenek.

Hogy a király e kívánatnak engedett, azonban a király Magyarországra ellenében annyira el-

lenséges indulatu környezőkkel van körülveve, hogy mint az eredmény mutatja, a parancsolatoknak alig látszik valamely következménye.

Kimondja a minister: hogy az országgyűlés készen legyen rövid idő alatt a legnagyobb-szerű elhatározottságra — mert a ministerium azon korlátolt hatalommal, mellyel őt az 1848-diki III-ik törv. cikk felruházta, a házat megmenteni nem képes!!!

A mint szónok e nyilatkozatát tevé, a házat kitörni induló lelkesedés lepte meg.

A minister kérte a házat, hogy ne kívánjon tőle hosszú indokolást, hanem fogadná el előterjesztendő indítványait. — (Éljenzés.)

1. A ministerium Beöthi Ödön kormánybiztost teljes és független hatalommal bizta meg, s utasításul adta, hogy egyetértve a jelenleg a táborban levő hadügyministerrel, minden eszközzel oda munkáljanak, hogy a hadsereg vezérlete kicsinben és nagyban olly kezekbe tétessék, mellyben a nemzetnek teljes bizodalma lehessen.

Szónok felhívja a házat, hogy a ministeriumnak ezen rendelkezését hozzájárulásával sanctionálja.

2. Bechtold general a vezérségről lemondván, hatalmaztassék meg a hadügyminister, hogy saját belátása szerint s hadsereg elébe fővezérré nevezzen.

3. Küldjön ki a ház néhány tagból álló választmányt, melly szerkesszen össze egy ünnepélyes manifestumot (amollyan Recrudescunt formát), mellyben híven elő legyen adva, milly aggasztó helyzetben van a magyar nemzet akkor, midőn szabaságáért, mellyet a törvényhozás rendszer utján vívott ki, a reactio ellenében újra küzdeni kénytelen. A nyilatkozat készítésék két szerkezetben, az egyik szerkezet küldessék meg Europa valamennyi nemzetéhez, a másik pedig szóljon a háza minden fiaihoz, s hogy ezen utóbbi szerkezet terjesztessék szét az országban, s ha kell a ház a külön vidékekre nevezzen ki biztosokat, kik ezen manifestum értelmét a népnek élő szóvol is megmagyarázzák.

4. A ház ezennel nevezzen ki egy küldöttséget, melly induljon Bécsbe, s csináljon magának utat a királyhoz, s kérje meg V. Ferdinándot, hogy a felküldött törvényeket erősítse meg, s többszöri ígéretéhez képest huzamosb időre jöjjön az országba, — hogy a küldöttség ne ereszkedjék hosszadalmasságokba s Bécsben ha feleletet nem kap, hnszonnégy óránál többet ne időzzön.

5. A ház küldjön ki egy választmányt, melly magát a kormánnyal értekezésbe tevé, jelezze ki azon pontokat, mellyek alapján a horvátokkal, (a mennyire kívánságaik a horvátok, nem a reactio kívánságai) illendő béke köttessék.

Azt hittük, hogy szónok indítványa után a ház egy hangulag határozatot fog hozni.

Azonban Madarász László még az egyhangúsággal sem elégedett meg. Azt kívánta, hogy a ház személyenkénti szavazattal határozzon, sőt

felkérte az elnököt szólítaná fel a házat, hogy mind azok, kik ne tán ellenkező véleménnyel volnának, tegyenek nyilatkozatot. —

Ekkor felkelt b. Senyei Pál, egyike a régi rendszer leghívebb pártolójának.

A házat feszült kívánság lepte meg. A szónok nem ellenzé ugyan a határozatát hozatalát, de figyelmezteté a házat, hogy előbb hogy sem rendkívüli eljárásokhoz folyamodnék, kisértsen meg minden törvényes formát, s ha ez nem sikerülne is, ovakodjunk, ne hogy eljárásunk, valahogy a király törvényes hatalmával ellenkezőnek lenni látszassék.

Meg kell vallani, hogy e felszólamlással képviselő igen nagy gondolatlanságot követett el, — Egy illy észrevételnek a rossz akaratúak retentenes értelmét adhatnának. És azonnal több oldalról megjegyeztetett, hogy a szónok figyelmeztetését a ház a határozatban ben rejteni érti, csak hogy a pénzügyminister szerint az ajánlott indítványok egyszersmind a legutolsó lépések, mellyet a ministerium a háza megmentése kérdésében az 1848-diki törvények utján tenni akar, különben elvész a háza.

Piller Gedeonnak a manifestum szerkeztése iránt volt észrevétele. Azt kívánta, hogy a manifestum csak a bécsi küldöttség eljárása után szerkeztessék.

Szavazásra kerülén a sor — azon husz tag, kik a nevenkénti felszólalást kívánták, nyilvánított akaratukat oda módosították, hogy ezuttal megelégszenek, ha csak a Beöthi Ödön s a bécsi küldöttségre nézve történik névszerinti szavazás.

Mellyre a többi pontok elfogadtattak.

Következett az indítvány fentartott első pontja. Mellette háromszáz felül, ellene kettő.

A bécsi küldöttségre nézve egy ellenző szavazat sem jutott.

A nevek a jegyzőkönyvbe át vannak adva a historiának.

Ez az első lépés, mellyben a ház e szabályhoz folyamodott; salus reipublicae suprema lex.

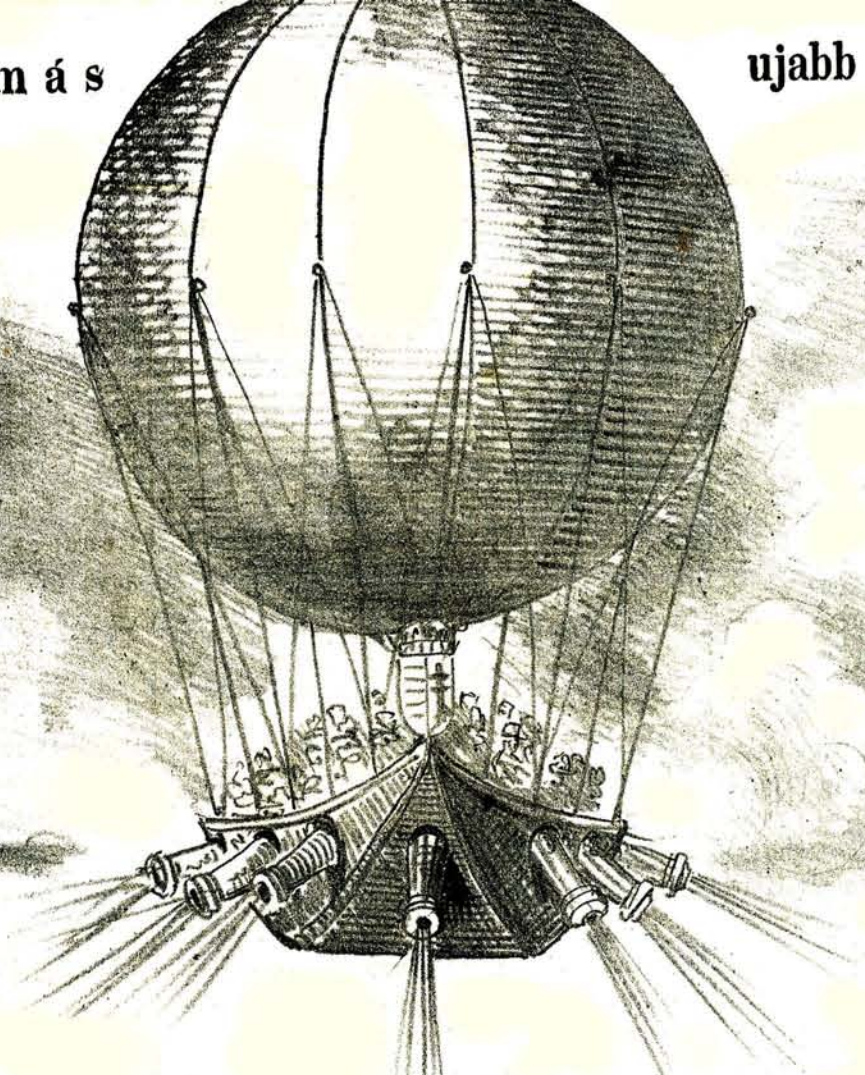
Az olvasóra hagyjuk eltalálni, minő eszközök lehetnek azok, mellyekkel Beöthi Ödönnek élni kell, ha azt akarja, hogy a hadsereg vezérlete nagyban és kicsinben olly kezekbe essék, mellybe a nemzetnek tökéletes bizodalma lehet.

A háza függetlenségének hajnala kezd virulni! —

Marczius.

Szent-Tamás

ujabb modorbani bevétele



RÁCZ TÁBOR.



Vidékről

Fernczchy panasz. Szeretve tisztelt szerkesztő ur! Bizván igazság szeretetében, remélhetem s várhatom, hogy panaszokból álló jelen soraim is lapjában fogadtatást nyerendek. A világ gyakran ama bal hiedelemben van, hogy a papok dolga s helyzete a legboldogabb a nap alatt — egy téjjel s mézzel folyó hon s föld. — Lássuk azért mi jutalom, mi édesség, mi boldogság kísért engem nyolcz év alatt lelkészkedési pályámon Fernczelyen? — Nem! nem okozhatom én a népet, mert ennek irántami bizalma s hajlama az erényességnek szép hasznokat hajthattott volna, ha máshonnan akadályok nem gördítették volna, — a világi előljárók példái építenek s rontanak a népben legtöbbet, s e rontás egyre dühöng e szerencsétlen völgyben, de lássuk ama méltatlanságokat, miket nekem itt kelle szenvedni.

a) Deadda ur, ki itt huta-mester egy szegény gyakornokot a kir. irodában arra esketett meg: „hogy hozzám ebédre többé ne jöjjön, velem barátságban ne éljen, s nekem hol csak lehet ártson“; halljátok ezt ti a köz jóban működő hazánk atyái!

b) Én az itteni tiszteltől két rendű gunyiratot kaptam, s ez alacsony firkálmány folytatódott volna, ha a hírlapokban a lepel alatt tartott gunyírókat meg nem intettem volna, halljátok ezt hazánk buzgó atyái!

c) Mikor az én rétemet lovak s ökrök összegázolták, a tilalom rontók védnöki voltak a tiszték, s én a béke s nyugalom okáért kénytettem pallagnak szentelni különben használható rétemet, oh he édes a lelkészek pohara!

d) Mikor a hírlapokban említém, hogy a bániai környéken rablók s tolvajok mutatkoznak nagyobbára oláhok, (mert hiszen, többnyire oláhok lakják e vidéket) a fernczelyi tiszt urak olly élénken s lázszasztól magyarázták e kitélt az itteni oláhoknak, hogy engem a haláltól csak a nagybányai gör. kath. esperes menthetett meg. — Ihol a papok jó dolga!

e) Egy igen jó kereszténynek tizenkét botot ígér a huta-mester csak azért, hogy egy káromkodót bevádolt, s egy másnak „hunczfut“ a neve csak azért, „mivel a Jézust dicséri. Boldog Isten! —

f) Az ezüst olvasztó kemenczéből az irodába viszi az ezüstöt egy munkás — én megnézem azt — na! mit akart a pap? (mond a huta-mester) tán ezüstöt lopni? botránnyal, megvetéssel s elkeseredettséggel hallják e káromlást jó híveim. A többit hallgatással mellőzni parancsolja a szemérem, s a közönség iránti tisztelet. Lássuk az itteni nevelést, melly kétségkívül egyik fő feladata jelen századunknak. Jaj! ott a nevelés-

nek, hol az iskolamester vagy magával a lelkészszel, vagy valamelyik tisztel sógor, rón vagy atyafi, az első esetben csak kedvezésben, s lágy bánásban van a mester, a másodikban csak kinban s keresztben a lelkész, mint tanoda igazgató, s e második esetben részt venni van szerencsétlen szerencsém nekem is, itt az erdő gondnok, sógora a mesternek, birjon s parancsoljon most czzel, ki tud — hanyagsága s más hibái miatt ránczba szedni akarván a mestert, mit nyertem? azt, hogy sógora s ennek neje holmi összeszedett pletykákkal Szathmárra mentek engem bevádolandók, s azóta a sógor mesternek nagyobb a vérszeme, az én nevem pedig „hallgass“. Jöhet már most panasz „uram! a gyermekem a gyilkos mester keze alatt, s miatt halt meg.“ „Egy hat éves gyermeket annyira elkinozni.“ „Tisztelendő ur! hiszen a tanítóa tanodába nem tartja orrát, a gyermekek a legtrágárabb énekeket éneklük, s a tanító Luizája szerelmes levelkéket is firkál már a fiuknak“ stb. hijába barátim! nem segíthetek a bajon, mert Szathmártól igen félek. — Vádolóim a publicum előtt már ismeretesek, de ezeknek megvesztegetett tanuit is említeni igen mulatságos dolog, a tanuk e következők:

- 1) Egy varázsoló cigány nő.
- 2) Három szinte czégéres kurva.
- 3) Egy hires vásári tolvaj.
- 4) Egy csaplárosné, ez előtt kolosvári mosóné.
- 5) Egy a lopásról gyanúsított kovács.
- 6) Az, a minap említett Don Miguel káplára.
- 7) Egy hosszú uju pórnő, melly már egyszer fel is akasztá magát. — A felperesnek két ügyéze is vagyon t. i. Svarz ur, kinek lélekismérete hasonló nevéhez, s a megbukott Pap János fia. Igazság isten asszonya! ha még egy illyes sőpredék is megbuktathat engem, tedd le mérlegedet! az Igazság szent neve és szava ajkaidon égbe kiáltó káromlás!!! s ti mindnyájan, kik soraimat olvassátok, figyelmezzetek s lássátok, ha van e erőszak s elnyomattatás, mint minőt rajtam elkövet a fondorkodás, gyáva irigykedés és vérszomjuhozás. Én szerkesztő ur! mindent axioma gyanánt írok, s valamint eddigi irataimnak minden betűje igaz volt, úgy leend ezentul is, s így semmi czáfolatokra nem ügyelendek, kezes vagyok pedig saját nevem aláírásával.

Fernczelyen aug. 29. 1848.

Spak József, s. k.

lelkész.

MŰVÉSZET.

Szerelmei Miklos műkönyomdájában Pesten megjelent, és minden mű- és könyvtárnál, a kir. tábla itéletével együtt 1 pengő forinton Szentmáriay Ferencz arczképe, ki 1795-iki május hava 5-én Budán a vérmezőn Martino-vics és társaival Magyarhon szabadság vértanujaként esett el.

A mű szorgalommal, ügyességgel, és művészi tapintattal van kivive, s bizonyos minden szabadlelkű magyarnak kedves emlék leend, ki hazája boldogságáért és szabadságáért, szintugy mint a nemeskeblű Szentmáriay örömetest óntaná életét.

Ajánljuk e képet mint műemléket is a közönség figyelmébe.

Killian's társánál


Pesten, a váci utcában Parkfrieder házban, épen most jelent meg, — és minden hiteles könyvtárnál kapható:

A számkivetett

titkos látásai,

írta István Pál,

8-rét füzve 20 k pp.

 Hónapos előfizetést nyitunk september, hó 1-sőjétől a Magyar Chari-varira 1ft.pengőjével. Előfizethetni egyedül kiadó Lukács Lászlónál. országut Kunewaldérház.